

Rozpatrzenie uwag złożonych w trakcie konsultacji społecznych planowanych rezerwatów przyrody w województwie małopolskim
w ramach inicjatywy 100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych

Lp.	Nazwa rezerwatu	Podmiot zgłaszający uwagi	Treść uwagi	Stanowisko RDOŚ (uwzględniona/częściowo uwzględniona/nieuwzględniona)	Uzasadnienie stanowiska RDOŚ
1.	Cisy w Wyskitnej Góra Chełm Kozie Żebro Markowiec-Gródek	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Wyrażenie poparcia dla inicjatywy utworzenia rezerwatów przyrody. Potwierdzenie wpisywania się inicjatywy w założenia i priorytety audytu krajobrazowego.	n.d.	n.d.
2.	Cisy w Wyskitnej	Nadleśnictwo Gorlice	Powierzchnia rezerwatu nie może wynosić 5,21 ha gdyż wg działek ewidencyjnych tworzących proponowany rezerwat (są to działki nr 307, 308, 309, 310, 311, 312/1, 312/2, 312/3, 312/4, 312/5, 313, 318, 319, 320, 323, 324, 325 w Wyskitnej Gmina Grybów) powierzchnia ewidencyjna proponowanego rezerwatu wynosi 5,1930 ha. Obecnie proponowany rezerwat tworzą: wydzielanie drzewostanowe 107 f - o powierzchni 5,09 ha (5,0864 ha pow. ewidencyjnej) oraz część wydzielania liniowego 107 ~a - o łącznej powierzchni 5,11 ha, z czego w granicach przyszłego rezerwatu - 0,1066 ha pow. ewidencyjnej.	uwaga częściowo uwzględniona	Zgodnie z wnioskiem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie znak: ZO.7212.31.2024 z 8 lipca 2024 r. o utworzenie rezerwatu przyrody Cisy w Wyskitnej powierzchnia proponowanego rezerwatu wynosi 5,22 ha. Do wniosku załączona została warstwa <i>shapefile</i> granic proponowanego rezerwatu. Zgodnie z obowiązującymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie redagowania zarządzeń regionalnego dyrektora ochrony środowiska dotyczących rezerwatów przyrody z 2016 r. powierzchnia rezerwatu powinna być wpisywana do zarządzenia z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku i być wyrażona w hektarach, a wynikać powinna z powierzchni poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy rezerwatu (matematyczna suma pola powierzchni rzutu). Analiza dołączonej do wniosku warstwy <i>shapefile</i> wskazuje, że powierzchnia matematyczna poligonu planowanego rezerwatu wynosi 5,2147 ha, a więc powierzchnia powinna wynosić 5,21 ha. Przy ponownej analizie powierzchni wykonano szczegółowe dociągnięcia granicy rezerwatu do granicy wydzielania leśnego 107-f i w efekcie ostateczna granica proponowanego rezerwatu wynosi 5,2206 ha, a więc po zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku 5,22 ha.
3.1.	Cisy w Wyskitnej Góra Chełm	Fundacja Psubraty	Rekomenduje powołanie rezerwatu zgodnie z projektem przedstawionym w konsultacjach społecznych.	n.d.	n.d.
3.2.	Kozie Żebro	Fundacja Psubraty	Z nieznanymi nam przyczynami zgłoszono w ramach konsultacji projekty w znacznie okrojonych granicach, w stosunku do istniejących i bardzo bogatych opracowań Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków (w załączniku). Zdaniem Fundacji nie przedstawienie argumentów RDOŚ stojących za tego typu decyzją szkodzi transparentności procesu i możliwości realnego udziału społecznego. Należy przypuszczać, że przyczyny są pozaprzynodnicze, bo wyniki inwentaryzacji przyrodniczej i dokumentacja wskazują wyraźnie na niezwykle wysokie walory obszarów, które znalazły się poza projektem. Jeśli przyczyny te są związane ze stanem posiadania gruntów, tzw. „lasami połemkowskimi” to zdaniem Fundacji absolutnie nie powinno to być brane pod uwagę przy obecnych decyzjach o ustanawianiu form przyrody. Roszczenia te w całości lub większości się przedawniły, a przede wszystkim brak prawomocnych wyroków sądów. Grunty są w zarządzie PGL Lasy Państwowe. Wnosimy o rozszerzenie projektu o wszystkie działki znajdujące się w załączonej dokumentacji Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, która wg naszych informacji jest w posiadaniu RDOŚ Kraków.	uwaga częściowo uwzględniona	Na podstawie analizy danych pozyskanych z ewidencji gruntów i budynków, zapisów ksiąg wieczystych oraz danych pochodzących ze stanu posiadania Nadleśnictwa Łosie stwierdzono, że część wydzieleń leśnych wchodzących w skład proponowanego rezerwatu przyrody (202-d, 203-c, 203-d, 203-f) znajduje się na działkach ewidencyjnych będących we współwłasności Skarbu Państwa oraz osób prywatnych. W związku z tym odstąpiono od procedowania ustanowienia rezerwatu w części obszaru, co skutkuje m.in. koniecznością usunięcia dużych powierzchni po południowo-zachodniej stronie projektowanego rezerwatu. Obecność roszczeń nie była brana pod uwagę przy wyznaczaniu granicy rezerwatu. Część wydzieleń leśnych na terenie projektowanego rezerwatu pokryta jest drzewostanami młodszych klas wieku (np. 195A-c, 203-a). W wielu wydzieleniach występują również gatunki niezgodne z siedliskiem (np. 195A-a, 196-b), obce ekologicznie, głównie sosna, której udział w pojedynczych wydzieleniach sięga 40%. Pochodzenie części drzewostanów jest antropogeniczne, związane z zalesieniami powojennymi prowadzonymi na gruntach rolnych w następstwie wysiedleń ludności łemkowskiej. Na modelach wysokościowych oraz w terenie w dalszym ciągu widoczne są sztuczne miedze/pasy usypanych kamieni, które stanowiły granice między poszczególnymi działkami rolnymi (np. 195A-a, 196-a, 196-b). Z tego względu z projektowanego rezerwatu wyłączona została część wydzieleń o antropogenicznym charakterze.

					<p>W ramach uzupełnienia dokumentacji Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków pismem z 13 września 2023 r. przekazało wykaz tzw. "gatunków specjalnej troski" w podziale na wydzielenia projektowanego rezerwatu. Na podstawie porównania otrzymanych danych, w szczególności statusu stwierdzonych gatunków (gatunki uznawane za relikty puszczańskie, gatunki na czerwonych listach, gatunki chronione prawem krajowym) z opisami taksacyjnymi drzewostanów oraz sytuacją własnościową wyłączono z proponowanego rezerwatu wydzielenia, których zasoby przyrodnicze nie wskazują na wyróżnianie się szczególnymi wartościami przyrodniczymi.</p> <p>Jednocześnie po ponownej analizie zgromadzonych materiałów w skład proponowanego rezerwatu włączone zostały dodatkowe wydzielenia lub ich fragmenty, które charakteryzują się wysokim stopniem naturalności, dużym udziałem starodrzewów, brakiem gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie, występowaniem gatunków uznawanych za relikty puszczańskie, a także brakiem współwłasności. Ze względu na przestrzenne zróżnicowanie niektórych wydzieleni (występowanie fragmentów o urozmaiconej rzeźbie z rumowiskami skalnymi, dużą ilością martwego drewna stojącego i leżącego oraz niewielkimi śladami prowadzenia gospodarki leśnej oraz obecność fragmentów o charakterze drzewostanów gospodarczych znajdujących się w klasie odnowienia z płatami młodników i tyczkowiń) do projektowanego rezerwatu włączone zostały również wyróżniające się przyrodniczo fragmenty wydzieleni. Dodatkowo w kilku miejscach granica projektowanego rezerwatu została rozszerzona do dróg leśnych celem opacia jej o widoczne w terenie obiekty topograficzne jakimi są drogi i szlaki.</p> <p>Dodatkowo na obszarze łączącym części rezerwatu wyznaczona została otulina, której celem jest ochrona rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka, a także ochrona strefy łączącej enklawy rezerwatu.</p>
3.3.	Markowiec-Gródek	Fundacja Psułaty	<p>Z nieznanymi nam przyczynami zgłoszono w ramach konsultacji projekty w znacznie okrojonych granicach, w stosunku do istniejących i bardzo bogatych opracowań Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków (w załączniku). Zdaniem Fundacji nie przedstawienie argumentów RDOŚ stojących za tego typu decyzją szkodzi transparentności procesu i możliwości realnego udziału społecznego. Należy przypuszczać, że przyczyny są pozaprzrodnicze, bo wyniki inwentaryzacji przyrodniczej i dokumentacja wskazują wyraźnie na niezwykle wysokie walory obszarów, które znalazły się poza projektem. Jeśli przyczyny te są związane ze stanem posiadania gruntów, tzw. „lasami połemkowskimi” to zdaniem Fundacji absolutnie nie powinno to być brane pod uwagę przy obecnych decyzjach o ustanawianiu form przyrody. Roszczenia te w całości lub większości się przedawniły, a przede wszystkim brak prawomocnych wyroków sądów. Grunty są w zarządzie PGL Lasy Państwowe. Wnosimy o rozszerzenie projektu o wszystkie działki znajdujące się w załączonej dokumentacji Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, która wg naszych informacji jest w posiadaniu RDOŚ Kraków</p>	uwaga częściowo uwzględniona	<p>Na podstawie analizy danych pozyskanych z ewidencji gruntów i budynków, zapisów ksiąg wieczystych oraz danych pochodzących ze stanu posiadania Nadleśnictwa Łosie stwierdzono, że część wydzieleni leśnych wchodzących w skład proponowanego rezerwatu przyrody (205-l, 206-h, 207-c) znajduje się na działkach ewidencyjnych będących we współwłasności Skarbu Państwa oraz osób prywatnych. W związku z tym odstąpiono od procedowania ustanowienia rezerwatu w części obszaru, co skutkuje m.in. koniecznością rozdzielania projektowanego rezerwatu na dwie enklawy. Obecność roszczeń nie była brana pod uwagę przy wyznaczaniu granicy rezerwatu.</p> <p>Część wydzieleni leśnych na terenie projektowanego rezerwatu pokryta jest drzewostanami młodszych klas wieku (np. 207-a, 208-d). W wielu wydzieleniach występują również gatunki niezgodne z siedliskiem (np. 207-a), obce ekologicznie, głównie sosna, której udział w pojedynczych wydzieleniach sięga 50%. Pochodzenie części drzewostanów jest antropogeniczne, związane z zalesieniami powojennymi prowadzonymi na gruntach rolnych w następstwie wysiedleń ludności łemkowskiej. Na modelach wysokościowych oraz w terenie w dalszym ciągu widoczne są sztuczne miedze/pasy usypanych kamieni, które stanowiły granice między poszczególnymi działkami rolnymi (np. 208-d). Z tego względu z projektowanego rezerwatu wyłączona została część wydzieleni o antropogenicznym charakterze.</p>

					<p>W ramach uzupełnienia dokumentacji Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków pismem z 13 września 2023 r. przekazało wykaz tzw. "gatunków specjalnej troski" w podziale na wydzielenia projektowanego rezerwatu. Na podstawie porównania otrzymanych danych, w szczególności statusu stwierdzonych gatunków (gatunki uznawane za relikty puszczańskie, gatunki na czerwonych listach, gatunki chronione prawem krajowym) z opisami taksacyjnymi drzewostanów oraz sytuacją własnościową wyłączono z proponowanego rezerwatu wydzielenia, których zasoby przyrodnicze nie wskazują na wyróżnianie się szczególnymi wartościami przyrodniczymi.</p> <p>Jednocześnie po ponownej analizie zgromadzonych materiałów w skład proponowanego rezerwatu włączone zostały dodatkowe wydzielenia lub ich fragmenty, które charakteryzują się wysokim stopniem naturalności, dużym udziałem starodrzewów, brakiem gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie, występowaniem gatunków uznawanych za relikty puszczańskie, a także brakiem współwłasności. Ze względu na przestrzenne zróżnicowanie niektórych wydzieleń (występowanie fragmentów o urozmaiconej rzeźbie z rumowiskami skalnymi, dużą ilością martwego drewna stojącego i leżącego oraz niewielkimi śladami prowadzenia gospodarki leśnej oraz obecność fragmentów o charakterze drzewostanów gospodarczych znajdujących się w klasie odnowienia z płatami młodników i tyczkowin) do projektowanego rezerwatu włączone zostały również niektóre cenne fragmenty wydzieleń. Dodatkowo w kilku miejscach granica projektowanego rezerwatu została rozszerzona do dróg leśnych celem opacia jej o widoczne w terenie obiekty topograficzne jakimi są drogi i szlaki.</p> <p>Dodatkowo na obszarze łączącym części rezerwatu wyznaczona została otulina, której celem jest ochrona rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka, a także ochrona strefy łączącej enklawy rezerwatu.</p>
4.1.	Markowiec-Gródek	Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze	<p>Z niepokojem zauważyliśmy, że przedstawiona do konsultacji propozycja rezerwatu Markowiec-Gródek jest znacznie okrojona wobec propozycji funkcjonującej w ramach projektu Klubu Przyrodników- "Rezerwaty Przyrody - czas na comeback", a przede wszystkim nieprzystająca do projektu rezerwatu przedstawionego w "Dokumentacji przyrodniczej projektowanego rezerwatu przyrody Markowiec Gródek w Beskidzie Niskim" sporządzonym przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków w 2022 roku, a następnie przesłanym do RDOŚ (dokumentację przesyłamy w załączniku). Wnioskodawca projektu (OTOP) przeprowadził badania, inwentaryzacje i waloryzacje obszaru proponowanego rezerwatu i ocenił jego wartość przyrodniczą. Dokumentacja projektowa przedstawia kompleksowy stan zachowania walorów przyrodniczych tego obszaru i udowadnia potrzebę powołania rezerwatu w zaproponowanej formie. Nierozumiem jest więc przedstawienie propozycji nieprzystającej do tej z projektu. Wnioskujemy więc o powołanie przedmiotowego rezerwatu w formie zaproponowanej przez OTO, a wszelkie korekty tego projektu powinny być na ewentualną korzyść teretorialną, prowadząc do uproszczenia przebiegu granic i poprawienia zwartość obszaru rezerwatu, które są bardzo ważnymi czynnikami w poprawnym tworzeniu obszarów chronionych. Jednym słowem- wychodzące poza obszar z projektu fragmenty propozycji dane do konsultacji powinny zostać włączone do projektu z dokumentacji OTO-u</p>	uwaga częściowo uwzględniona	Uwaga jest tożsama z opisaną w punkcie 3.3. Odpowiedź identyczna z udzieloną w punkcie 3.3.

4.2.	Kozie Żebro	Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze	Podobnie jak w poprzedniej, również wobec przedstawionej do konsultacji propozycji rezerwatu Kozie Żebro, z niepokojem zauważyliśmy, znacznie jej okrojenie wobec propozycji funkcjonującej w ramach projektu Klubu Przyrodników- "Rezerwaty Przyrody - czas na comeback", a przede wszystkim nieprzystającej do projektu rezerwatu przedstawionego w "Dokumentacji przyrodniczej projektowanego rezerwatu przyrody Kozie Żebro w Beskidzie Niskim" sporządzonego przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków w 2022 roku, a następnie przesłanego do RDOŚ (dokumentację przesyłamy w załączniku). Wnioskodawca projektu (OTOP) przeprowadził badania, inwentaryzacje i waloryzacje obszaru proponowanego rezerwatu i ocenił jego wartość przyrodniczą. Dokumentacja projektowa przedstawia kompleksowy stan zachowania walorów przyrodniczych tego obszaru i udowadnia potrzebę powołania rezerwatu w zaproponowanej formie. Niezrozumiałym jest więc przedstawienie propozycji nieprzystającej do tej z projektu. Wnioskujemy więc o powołanie przedmiotowego rezerwatu w formie zaproponowanej przez OTOP. Przedstawione do konsultacji fragmenty rezerwatu leżące poza granicami z projektu OTOP-u powinny być włączone do zaproponowanej w projekcie powierzchni.	uwaga częściowo uwzględniona	Uwaga jest tożsama z opisaną w punkcie 3.2. Odpowiedź identyczna z udzieloną w punkcie 3.2.
5.	Góra Chełm	osoba prywatna	Jak wynika z załączonych map poglądowych, na proponowanym obszarze znajdują się ujęcia wody pitnej dla mieszkańców przysióła Księżę w miejscowości Ropa. Jest to 18 gospodarstw domowych, w tym jedno duże gospodarstwo rolne. Są to grunty Lasów Państwowych, które każde z gospodarstw ma podpisaną dzierżawę pod urządzenia wodne. W przypadku utworzenia rezerwatu nie będzie możliwości poruszania się poza wyznaczonymi szlakami, czyli możliwości dotarcia do danych urządzeń i sprawdzania ich stanu oraz czyszczenia. Na terenie Gminy Ropa znajdują się już inne formy ochrony przyrody, więc kolejna mocno ograniczy dostęp mieszkańców chociażby do spacerów czy grzybobrania.	uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z załączoną do wniosku mapą ujęcia wody pitnej oraz grunt dzierżawiony pod urządzenia wodne znajdują w wydzieleniach 14-a i 15-a, które znajdują się poza planowanym rezerwatem przyrody. W związku z tym w dalszym ciągu możliwe będzie korzystanie z urządzeń wodnych, dojście lub dojazd do nich, sprawdzanie ich stanu oraz czyszczenie. Planowany na terenie gminy Ropa rezerwat obejmie powierzchnię ok. 36 ha. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie internetowej gminy Ropa (https://www.ropa.iap.pl/pl/253/0/przyroda.html) na terenie gminy znajduje się 1818 ha użytków leśnych, w tym 1383 ha administrowanych przez Nadleśnictwo Łosie. Projektowany rezerwat stanowi więc jedynie 2% terenów leśnych gminy (ok. 2,5% terenów w zarządzie Nadleśnictwa Łosie). Rezerwat obejmie jedynie część lasów porastających masyw góry Chełm, a więc możliwe będzie dalsze korzystanie z większości lasów na dotychczasowych zasadach. Jednocześnie dalej dostępny pozostanie szlak turystyczny prowadzący grzbietem góry Chełm. Pozostałe istniejące na terenie gminy Ropa formy ochrony przyrody nie ograniczają dostępu mieszkańców do spacerów ani grzybobrania.
6.1.	Cisy w Wyskitnej Góra Chełm	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	Nie wnosimy uwag.	n.d.	n.d.
6.2.	Kozie Żebro	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	Konsultowany rezerwat ma mało zwarty, bardzo wydłużony i wąski kształt. Współczesna wiedza o ekologii lasu wskazuje, że obszar o tak wysokim współczynniku długości granic w porównaniu do powierzchni będzie mało odporny na zewnętrzne presje i zaburzenia i nie zagwarantuje ciągłości procesów ekologicznych na poziomie populacyjnym, biocenotycznym i ekosystemowym, których zachowanie powinno być jednym z głównych celów ochrony rezerwatu i które warunkują wysokie bogactwo tutejszych biocenoz. Z uwagi na kształt, strefa brzeżna konsultowanego rezerwatu (narażona na wyraźny negatywny wpływ czynników zewnętrznych, w tym gospodarki leśnej prowadzonej w otoczeniu rezerwatu), przyjmowana w literaturze przedmiotu jako pas o szerokości co najmniej 50 m w głąb od granic rezerwatu leśnego, będzie miała powierzchnię 47,15 ha. Co więcej, na najwęższym odcinku (<100 m szerokości) rezerwat wcale nie będzie posiadał strefy centralnej! Przy proponowanym kształcie rezerwatu, względny współczynnik powierzchni strefy brzeżnej w stosunku do powierzchni całego rezerwatu wyniesie 47%, co jest wartością zdecydowanie niekorzystną z punktu widzenia długookresowych perspektyw funkcjonowania ekosystemu leśnego w rezerwacie, tym bardziej, że składa on się z dwóch enklaw. Dlatego wnioskujemy o poszerzenie obszaru rezerwatu na odcinkach na których jest on najwęższy, co jest możliwe, ponieważ do rezerwatu przylegają lasy o udokumentowanej wysokiej wartości przyrodniczej, znakomicie wpisujące się w realizację celów ochrony konsultowanego obiektu. Szczegóły powiększenia przedstawiamy poniżej.	uwaga częściowo uwzględniona	Uwaga jest tożsama z opisaną w punkcie 3.2. Odpowiedź identyczna z udzieloną w punkcie 3.2.

		<p>Wnioskujemy o włączenie do rezerwatu pododdziałów 03-13-1-13-681 -j -00, 03-13-1-13-681 -k -00, 03-13-1-13-682 -i -00, 03-13-1-13-682 -j -00, 03-13-1-13-682 -k -00 oraz 03-13-1-13-682 -l -00 w całości, a nie tylko w części. Nie ma uzasadnienia dla wyłączenia z rezerwatu dolnych partii ww. pododdziałów, gdyż są one względnie jednolite pod względem biocenotycznym i siedliskowym i zdecydowanie wyróżniają się ze względu na swoje walory przyrodnicze. W trakcie inwentaryzacji z roku 2022 wykazano tu obecność 14 gatunków szczególnego zainteresowania (rzadkich, chronionych, zagrożonych wyginięciem), w tym wielu wskaźnikowych reliktyw puszczarskich. Stwierdzono tu chrząszcze: zęboszajka ognista <i>Denticollis rubens</i>, <i>Ipidia binotata</i>, kostrzeń baryłkowaty <i>Sinodendron cylindricum</i>, grzyby: jodłownica górską <i>Bondarzewia mesenterica</i>, soplówka jodłowa <i>Hericium flagellum</i>, smolucha świerkowa <i>Ischnoderma benzoinum</i>, grzybówka złototrzonowa <i>Mycena renati</i>, łycznik fioletowawy <i>Panellus violaceofulvus</i>, czyreń jodłowy <i>Phellinus hartigii</i>, pomarańczowiec błyszczący <i>Pycnoporellus fulgens</i>, rydzelek oliwkowożółty <i>Tricholomopsis decora</i>, płazy: żaba trawna <i>Rana temporaria</i>, ropucha szara <i>Bufo bufo</i>, porost literak właściwy <i>Graphis scripta</i>.</p> <p>Przedmiotowe pododdziały są najważniejszym na obszarze konsultowanego rezerwatu miejscem występowania biocenoz związanych z lasami jodłowymi o wysokim stopniu naturalności, zasobnych w martwe i zamierające drzewa i liczne nadrzewne mikrosiedliska wrażliwych organizmów saproksylicznych, dlatego bezwzględnie powinny być uwzględnione w propozycji rezerwatu, który ma na celu ochronę właśnie takich biocenoz.</p>		jw.
		<p>Wnioskujemy o włączenie do rezerwatu grupy pododdziałów 03-13-1-04-195 -a -00, 03-13-1-04-195A -a -00, 03-13-1-04-195A -b -00 oraz całości pododdziału 03-13-1-04-196 -a -00. Są one wybitnie cenne przyrodniczo. W trakcie inwentaryzacji z roku 2022 wykazano tu obecność aż 41 gatunków szczególnego zainteresowania (rzadkich, chronionych, zagrożonych wyginięciem), w tym wielu wskaźnikowych reliktyw puszczarskich. Stwierdzono tu chrząszcze: biegacz zielonożółty <i>Carabus auronitens</i>, wynurt <i>Ceruchus chrysomelinus</i>, zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>, <i>Diacanthous undulatus</i>, śniadek czerniec <i>Melandrya dubia</i>, <i>Mycetoma suturale</i>, kostrzeń baryłkowaty <i>Sinodendron cylindricum</i>, <i>Stenagostus rhombeus</i>, zdłabek płaski <i>Uleiota planatus</i>, grzyby: świecznica rozgałęziona <i>Artomyces pyxidatus</i>, włośnianka korzeniasta <i>Hebeloma radicosum</i>, soplówka bukowa <i>Hericium coralloides</i>, smolucha bukowa <i>Ischnoderma resinosum</i>, purchawka jeżowata <i>Lycoperdon echinatum</i>, monetka bukowa <i>Mucidula mucida</i>, grzybówka szafranowa <i>Mycena crocata</i>, lejkownica nadrzewna <i>Ossicaulis lignatilis</i>, boczniak tyżkowaty <i>Pleurotus pulmonarius</i>, fałdówka kędzierzawa <i>Plicaturopsis crispa</i>, drobnoluszczyk żółtawy <i>Pluteus leoninus</i>, gąbkowiec północny <i>Spongipellis ambiens</i>, wrośniak płowy <i>Trametopsis cervina</i>, niszczyk liściastodrzewny <i>Trichaptum bifforme</i>, gąska bukowa <i>Tricholoma ustale</i>, płaz salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i>, porosty: rzędnica pospolita <i>Acrocordia gemmata</i>, trzonecznica naga <i>Chaenotheca xyloxa</i>, mąkla tarniowa <i>Evernia prunastri</i>, literak właściwy <i>Graphis scripta</i>, pustułka rurkowata <i>Hypogymnia tubulosa</i>, przylepnik złotawy <i>Melanelixia subaurifera</i>, szarzynka skórzasta <i>Parmelina tiliacea</i>, otwornica dziurawa <i>Pertusaria pertusa</i>, otocznicza lśniąca <i>Pyrenula nitida</i>, ptaki: siniak <i>Columba oenas</i>, dzięcioł białostrzygi <i>Dendrocopos leucotos</i>, dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>, mucholówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>,</p>		jw.

			<p>muchotówka mała <i>Ficedula parva</i>, rośliny: pokrzyk wilcza jagoda <i>Atropa belladonna</i>, paprotnik Brauna <i>Polystichum braunii</i>. Wymienione pododdziały są obszarem najlepiej wykształconych w okolicy dojrzałych lasów z dominacją buka, stanowiąc tym samym kluczowe środowisko życia licznych zespołu wrażliwych organizmów saproksylicznych związanych z buczynami o licznych cechach naturalnych (m.in. pod względem zasobów martwego drewna i różnorodności mikrosiedlisk nadrzewnych). Warto nadmienić, że na obszarze tym spotkać można zarówno lasy o strukturze starolasu, jak i drzewostany wtórne, porolne, jednak o właściwym, naturalnym składzie gatunkowym, tzw. „zgodnym z siedliskiem”, które uległy regeneracji i obecnie również stanowią wartościowe środowisko życia wielu wrażliwych organizmów saproksylicznych. Ten unikatowy, cenny przyrodniczo układ ekologiczny zasługuje na ochronę rezerwatową. Ujęcie w rezerwacie tego obszaru jest niezbędne do zabezpieczenia w rezerwacie pełni różnorodności lokalnych biocenoz, zarówno tych związanych z warunkami siedliskowymi północnych, jak i południowych zboczy masywu Koziego Żebra, porośniętych odpowiednio drzewostanami jodłowymi oraz bukowymi.</p>		jw.
6.3.	Markowiec-Gródek	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	<p>Konsultowany rezerwat jest zbyt małej powierzchni żeby spełniał swój cel jakim jest zachowanie bogatych biocenoz uzależnionych od lasów o wysokim stopniu naturalności i zachodzących w nich niezaburzonych procesów ekologicznych. Z uwagi na kształt i wielkość, strefa brzeżna rezerwatu (narażona na wyraźny negatywny wpływ czynników zewnętrznych, w tym gospodarki leśnej prowadzonej w otoczeniu rezerwatu), przyjmowana w literaturze przedmiotu jako pas o szerokości co najmniej 50 m w głąb od granic rezerwatu leśnego, ma powierzchnię 29,96 ha (aż 45% całości rezerwatu!), a chroniona przez nią strefa centralna – jedynie 36,17 ha. Za zdecydowanie niekorzystny należy uznać fakt, że ta druga wartość jest niższa niż minimalna zalecana wielkość strefy centralnej rezerwatu chroniącego ekosystemy leśne, za którą w warunkach górskich lasów środkowej Europy przyjmuje się powierzchnię 42–100 ha. Należy przy tym pamiętać, że zalecenia te dotyczą zasadniczo rezerwatu o zwartym, foremnym kształcie. Zatem 36-hektarową strefę rdzeniową obiektu o wydłużonym kształcie, takim jak konsultowany rezerwat, należy uznać za zdecydowanie niewystarczającą, tym bardziej, że składa się on z dwóch enklaw. Dlatego wnioskujemy o poszerzenie obszaru rezerwatu o przyległe obszary, co jest możliwe, ponieważ do rezerwatu przylegają lasy o udokumentowanej wysokiej wartości przyrodniczej, znakomicie wpisujące się w realizację celów ochrony konsultowanego obiektu. Znacząco zwiększy to szansę na długookresową, skuteczną ochronę rezerwatu Markowiec-Gródek. Szczegóły powiększenia przedstawiamy poniżej.</p>	uwaga częściowo uwzględniona	Uwaga jest tożsama z opisaną w punkcie 3.3. Odpowiedź identyczna z udzieloną w punkcie 3.3.

		<p>Wnioskujemy o włączenie do rezerwatu pododdziału 03-13-1-04-210 -c -00 w całości, a nie tylko w części. Nie ma przeszkód formalnych do jego włączenia (brak współwłasności lub gruntów spornych) oraz jest cenny przyrodniczo. W trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej w roku 2022 wykazano tu obecność 6 gatunków szczególnego zainteresowania (rzadkich, chronionych, zagrożonych wyginięciem), w tym gatunków wskaźnikowych dla lasów naturalnych (chrząszcza wynurta <i>Ceruchus chrysomelinus</i>, grzybów: soplówki bukowej <i>Hericium coralloides</i>, smoluchy świerkowej <i>Ischnoderma benzoinum</i>, czyrenia jodłowego <i>Phellinus hartigii</i> i beztrzonki lepkiej <i>Tectella patellaris</i> oraz porostu plamca jasnego <i>Arthothelium ruanum</i>).</p> <p>Wnioskujemy o włączenie do rezerwatu pododdziału 03-13-1-04-205A -c -00 w całości, a nie tylko w części. Jest to niezwykle cenny przyrodniczo fragment. Podczas inwentaryzacji z roku 2022 wykazano tu obecność aż 18 gatunków szczególnego zainteresowania (rzadkich, chronionych, zagrożonych wyginięciem), w tym wielu wskaźnikowych reliktyw puszczarskich. Stwierdzono tu chrząszcze: wynurta <i>Ceruchus chrysomelinus</i>, zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>, <i>Mycetoma suturale</i>, pawężnik kniejak <i>Peltis grossa</i>, grzyby: świecznica rozgałęziona <i>Artomyces pyxidatus</i>, gmatwica trójbarwna <i>Daedaleopsis tricolor</i>, smolucha bukowa <i>Ischnoderma resinosum</i>, płazy żaba trawna <i>Rana temporaria</i>, salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i>, porosty: literak właściwy <i>Graphis scripta</i>, koralóweczka śluzowata <i>Multiclavula mucida</i>, otwornica dziurawa <i>Pertusaria pertusa</i>, otocznicza lśniąca <i>Pyrenula nitida</i>, ptaki: dzięcioł biało-grzbiety <i>Dendrocopos leucotos</i>, dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>, rośliny: kukulka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>, listera jajowata <i>Listera ovata</i>, podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>. Tutejsze zasobne w martwe drewno lasy zapewniają odpowiednie warunki dla szeregu wrażliwych</p>		jw.
		<p>gatunków wskaźnikowych i sprawiają, że ten obszar ma istotne znaczenie biocenotyczne, wynikające m.in. z faktu, że dominują tu drzewostany jodłowe, a nie bukowe, jak w pozostałej części rezerwatu. Zasiadlane są one przez odmienne, swoiste dla jedlin biocenozy, dlatego włączenie do rezerwatu drzewostanów jodłowych pozwoli więc na znacznie efektywniejszą, bardziej kompletną ochronę leśnej różnorodności biologicznej, która w pozostałej części rezerwatu nie jest wystarczająco dobrze reprezentowana.</p> <p>Wnioskujemy, by obszar położony pomiędzy dwiema enklawami rezerwatu, szczególnie bardzo cenne przyrodniczo pododdziały 03-13-1-04-206 -h -00 oraz 03-13-1-04-207 -c -00, wyłączyć z gospodarki leśnej i zabezpieczyć długoterminowo przed degradacją, z przeznaczeniem do przyszłego włączenia ich w obszar rezerwatu, po rozstrzygnięciu kwestii spornych dotyczących własności gruntów. Wnioskujemy jednocześnie, by obecnie obszar ten wszedł w skład otuliny rezerwatu. Ekologiczna rola tego obszaru jest nie do przecenienia, gdyż stanowi on naturalny korytarz leśny łączący obie enklawy rezerwatu, zapewniający warunki do migracji fauny i flory leśnej oraz zachowanie ciągłości przebiegu procesów ekologicznych, a jednocześnie zwiększający odporność przyrody obszaru na wewnętrzne zaburzenia i niekorzystne presje pochodzące z zewnątrz. Podkreślamy raz jeszcze wysoką wartość przyrodniczą tego obszaru – w ramach inwentaryzacji z roku 2022 w pododdziałach 03-13-1-04-206 -h -00 oraz 03-13-1-04-207 -c -00 stwierdzono 24 gatunki szczególnego zainteresowania (rzadkie, chronione, zagrożone wyginięciem, reliktowe), tj. chrząszcze: zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>, <i>Diacanthous undulatus</i>, <i>Mycetoma suturale</i>, pogrzybnica żółta <i>Oxyporus maxillosus</i>, grzyby: tarczówka bezkształtna <i>Aleurodiscus amorphus</i>, świecznica rozgałęziona <i>Artomyces pyxidatus</i>, jodłownica górską</p>		jw.
		<p><i>Bondarzewia mesenterica</i>, purchawka jeżowata <i>Lycoperdon echinatum</i>, grzybówka złototrzonowa <i>Mycena renati</i>, lejkwonica nadrzewna <i>Ossicaulis lignatilis</i>, bocznik łyżkowaty <i>Pleurotus pulmonarius</i>, grzybiec purpurowozarodnikowy <i>Porphyrellus porphyrosporus</i>, niszczyk liściastodrzewny <i>Trichaptum bifforme</i>, muchówka <i>Coenomyia ferruginea</i>, płazy: kumak górski <i>Bombina variegata</i>, ropucha szara <i>Bufo bufo</i>, salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i>, porosty: trzonecznica naga <i>Chaenotheca xyloxena</i>, złociszek jaskrawy <i>Chrysothrix candelaris</i>, literak właściwy <i>Graphis scripta</i>, przylepnik złotawy <i>Melanelixia subaurifera</i>, otwornica gładka <i>Pertusaria leioplaca</i>, otocznicza lśniąca <i>Pyrenula nitida</i>, ptak muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>.</p>		jw.

6.4.	inne rezerваты nieobjęte konsultacjami	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	Po przeanalizowaniu 4 rezerwatów zaproponowanych w ramach inicjatywy 100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych wnosimy kilka uwag ogólnych: 1. Wybrane propozycje nie obejmują wszystkich najcenniejszych proponowanych rezerwatów, które uwzględniono na stronie Klubu Przyrodników a ich powierzchnia jest niewielka https://kp.org.pl/pl/rezerваты-przyrody-czas-na-comeback/projektowane-i-proponowane-rezerваты/województwo-malopolskie 2. Wnioskujemy, by do konsultacji wyłożyć wszystkie propozycje utworzenia nowych lub powiększenia istniejących rezerwatów, którymi dysponuje RDOŚ w Krakowie. 3. Na tym etapie konsultacji propozycje rezerwatów nie powinny być zmniejszane w stosunku do pierwotnych propozycji, jak ma to miejsce np. w przypadku rezerwatu "Kozie Żebro" i "Markowiec-Gródek" 4. Wnioskujemy o powołanie zespołu przyrodniczo-rezerwatowego, w którego skład wejdą przedstawiciele Lasów Państwowych, RDOŚ, przyrodników i środowiska naukowego, organizacji przyrodniczych pozarządowych. Do zadań zespołu należałoby wytypowanie najcenniejszych przyrodniczo propozycji rezerwatowych znajdujących się na terenach administrowanych przez RDOŚ w Krakowie a zaproponowanych przez organizacje pozarządowe (m.in. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Klub Przyrodników), Lasy Państwowe i RDOŚ w Krakowie. Zależy nam na działaniu w modelu partycypacji społecznej w zakresie ochrony szczególnie cennych ekosystemów leśnych.	uwaga nieuwzględniona	Prowadzone konsultacje społeczne obejmują wyłącznie propozycje rezerwatów przyrody zgłoszone przez Lasy Państwowe w ramach inicjatywy 100 rezerwatów przyrody na 100-lecie Lasów Państwowych, wstępnie zweryfikowane przez RDOŚ w Krakowie. Analiza innych propozycji rezerwatów przyrody, w tym proponowanych przez Klub Przyrodników, nie jest przedmiotem prowadzonych konsultacji.
7.	Markowiec-Gródek	osoba prywatna	Połączenie obu części rezerwatu poprzez włączenie co najmniej cz. oddziału 207 (wydz. c). Większy, zwarty obszar chroniony lepiej spełnia swoje funkcje.	uwaga nieuwzględniona	Na podstawie analizy danych pozyskanych z ewidencji gruntów i budynków, zapisów ksiąg wieczystych oraz danych pochodzących ze stanu posiadania Nadleśnictwa Łosie stwierdzono, że część wydzieleń leśnych wchodzących w skład proponowanego rezerwatu przyrody (205-l, 206-h, 207-c) znajduje się na działkach ewidencyjnych będących we współwłasności Skarbu Państwa oraz osób prywatnych. W związku z tym odstąpiono od procedowania ustanowienia rezerwatu w części obszaru, co skutkuje m.in. koniecznością rozdzielenia projektowanego rezerwatu na dwie enklawy. Dodatkowo na obszarze łączącym części rezerwatu wyznaczona została otulina, której celem jest ochrona rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka, a także ochrona strefy łączącej enklawy rezerwatu.
8.	Góra Chełm	Urząd Gminy Ropa	W ocenie Gminy Ropa należy odstąpić od tworzenia rezerwatu przyrody pn. "Góra Chełm". Utworzenie rezerwatu znacznie utrudni turystykę pieszą przez proponowany obszar, a przede wszystkim uniemożliwi korzystanie z bogactwa runa leśnego, co jest bardzo popularne wśród mieszkańców jak i turystów. Przez szczyt Góry Chełm prowadzi szlak turystyczny, który jest uczęszczany przez wiele osób. Z uwagi na różnorodne formy ochrony przyrody i krajobrazu, które już funkcjonują na obszarze naszej gminy samorząd upatruje swojego rozwoju w turystyce oraz działalności nieuciążliwej dla środowiska, co jednak znacznie ogranicza możliwości funkcjonowania na tym obszarze różnorodnych form rozwoju gospodarczego. Należy zaznaczyć, że zachowane zbiorowiska jaworzyny z jęczynikiem zwyczajnym oraz wychodnie skalne przetrwały do tej pory i tutejszy organ nie widzi dla nich zagrożenia, jeżeli zostaną one wyłączone z gospodarki leśnej przez właściciela obszaru, na którym się znajdują, bez konieczności tworzenia rezerwatu.	uwaga nieuwzględniona	Planowany na terenie gminy Ropa rezerwat obejmie powierzchnię ok. 36 ha. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie internetowej gminy Ropa (https://www.ropa.iap.pl/pl/253/0/przyroda.html) na terenie gminy znajduje się 1818 ha użytków leśnych, w tym 1383 ha administrowanych przez Nadleśnictwo Łosie. Projektowany rezerwat stanowi więc jedynie 2% terenów leśnych gminy (ok. 2,5% terenów w zarządzie Nadleśnictwa Łosie). Rezerwat obejmie jedynie część lasów porastających masyw góry Chełm, a więc możliwe będzie dalsze korzystanie z większości lasów na dotychczasowych zasadach. Szlak turystyczny biegnący grzbietem góry Chełm pozostanie dalej dostępny, a więc utworzenie rezerwatu nie będzie się wiązało z ograniczeniem turystyki pieszej. Na obszarze gminy Ropa brak jest rezerwatów przyrody, a w całym powiecie gorlickim znajdują się obecnie jedynie 2 rezerваты przyrody (Jelenia Góra, Kornuty). Projektowany rezerwat położony jest w całości na gruntach Skarbu Państwa i nie będzie ograniczać rozwoju gminy, a dodatkowo może stanowić dodatkową atrakcję turystyczną, którą gmina może się wyróżnić spośród innych samorządów. Kwestia zagrożeń dla zbiorowiska jaworzyny z jęczynikiem nie jest kluczowa dla stwierdzenia czy dany obszar kwalifikuje się do uznania go za rezerwat przyrody. Podstawowym kryterium jest wyróżnianie się obszaru szczególnymi szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Zdaniem RDOŚ w Krakowie obszar ten spełnia powyższe kryterium.

9.1.	Cisy w Wyskitnej	Klub Przyrodników	<p>Planowany rezerwat przyrody "Cisy w Wyskitnej" znalazł się na liście proponowanych rezerwatów przyrody w ramach akcji Klubu Przyrodników "Rezerваты przyrody - czas na come back!" w tych samych granicach, zatem nie wnosimy zastrzeżeń do jego proponowanych granic.</p> <p>Planowany rezerwat "Cisy w Wyskitnej" aby mógł pełnić w przyszłości istotną rolę w zachowaniu puli genowej rzadkiego w skali kraju gatunku drzewa cisa pospolitego <i>Taxus baccata</i> powinien być rezerwatem z dopuszczonymi minimalnymi zabiegami prześwietlającymi w piętrze górnym drzewostanu jodłowego (zabiegi ochrony czynnej). Wnioskujemy aby planowany rezerwat został podzielony na 3 strefy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1). strefa ochrony czynnej z dopuszczonymi zabiegami w górnej warstwie drzewostanu; 2). strefa ochrony ścisłej, w której nie będą wykonywane cięcia prześwietlające w drzewostanie 3). otulina rezerwatu z prowadzoną na jej obszarze zmodyfikowaną gospodarką leśną nie zagrażającą istnieniu populacji cisa pospolitego. <p>W związku powyższym, planowany rezerwat "Cisy w Wyskitnej", powinien posiadać otulinę obejmującą całe wydzielenie 2p. Obręb ewidencyjny Wyskitna, Adres BDL K100420014-102-10-p-00 (lasy prywatne). W wydzieleniu tym występuje liczna populacja cisa <i>Taxus baccata</i>, która może stanowić istotną lokalnej populacji tego gatunku (bank pyłku i nasion). Aktualnie w wydzieleniu tym obserwowane jest uszkodzenie osobników cisa oraz duże zanieczyszczenie odpadami (gruz, szkło, śmieci) zwłaszcza w korytach lokalnych potoków i cieków epizodycznych.</p>	uwaga częściowo uwzględniona	<p>Na etapie tworzenia rezerwatu przyrody nie ma możliwości określenia reżimu ochronnego. Wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową ma miejsce na etapie sporządzania planu ochrony rezerwatu lub zadań ochronnych rezerwatu.</p> <p>Wokół rezerwatu wyznaczona została otulina jako strefa granicząca z formą ochrony przyrody i wyznaczona indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.</p>
9.2.	Góra Chełm	Klub Przyrodników	<p>Planowany rezerwat przyrody "Góra Chełm" znalazł się na liście proponowanych rezerwatów przyrody w ramach akcji Klubu Przyrodników "Rezerваты przyrody - czas na come back!" pod nazwą "Języczniki na Chełmie". Pozytywnie opiniujemy projektowane granice planowanego rezerwatu. Sugerujemy jednak rozważenie innej nazwy niż "Góra Chełm", obecnie istnieją już dwa rezerваты przyrody o tej nazwie na terenie województwa śląskiego (pow. zawierciański) i podkarpackiego (pow. strzyżowski), co może powodować różnego rodzaju pomyłki w przyszłości. Obszar ten jest wyjątkowy pod względem walorów przyrodniczych i zasługuje na unikatową nazwę, wyróżniającą obszar spośród innych obszarów.</p>	uwaga uwzględniona	Proponuje się nazwę "Jaworzyna na Chełmie" celem podkreślenia, że celem ochrony w rezerwacie będzie całe zbiorowisko jaworzyny z języcznikiem.
9.3	Kozie Żebro	Klub Przyrodników	<p>Planowany rezerwat przyrody "Kozie Żebro" znalazł się na liście proponowanych rezerwatów przyrody w ramach akcji Klubu Przyrodników "Rezerваты przyrody - czas na come back!", propozycję tego obszaru zgłosiło Ogólnopolskiego Towarzystwo Ochrony Ptaków w znacznie większych granicach niż obecnie planowany rezerwat. W związku z tym wnioskujemy o zwiększenie granic obszaru, w szczególności:</p> <p>- włączenie w całości wydziałów 03-13-1-13-681 -j -00, 03-13-1-13-682 -i -00, 03-13-1-13-682 -j -00, a nie tylko w części. Wydziałki te są jednolite pod względem biocenotycznym i siedliskowym i wyróżniają się ze względu na swoje walory przyrodnicze. W dokumentacji OTOP z roku 2022 wykazano tu obecność 14 gatunków szczególnego zainteresowania (rzadkich, chronionych, zagrożonych wyginięciem), w tym wielu wskaźnikowych reliktyw puszczarskich owadów, m.in. zęboszajka ognista <i>Denticollis rubens</i>, <i>Ipidia binotata</i>, kostrzeń baryłkowaty <i>Sinodendron cylindricum</i>, grzyby: jodłownica górską <i>Bondarzewia mesenterica</i>, sopłówka jodłowa <i>Hericium flagellum</i>, smolucha świerkowa <i>Ischnoderma benzoinum</i>, grzybówka złototrzonowa <i>Mycena renati</i>, łycznik fioletowawy <i>Panellus violaceofulvus</i>, czyreń jodłowy <i>Phellinus hartigii</i>, pomarańczowiec błyszczący <i>Pycnoporellus fulgens</i>, rycerzyk oliwkowózóty <i>Tricholomopsis decora</i>, płazy: żaba trawna <i>Rana temporaria</i>, ropucha szara <i>Bufo bufo</i>, porost literak właściwy <i>Graphis scripta</i>. Przedmiotowe pododdziały są najważniejszym na obszarze konsultowanego rezerwatu miejscem występowania biocenoz związanych z lasami jodłowymi o wysokim stopniu naturalności, zasobnych w martwe i zamierające drzewa i liczne nadrzewne mikrosiedliska wrażliwych organizmów saproksylicznych, dlatego bezwzględnie powinny być uwzględnione w propozycji rezerwatu, który ma na celu ochronę właśnie takich biocenoz.</p>	uwaga częściowo uwzględniona	Uwaga jest tożsama z opisaną w punkcie 3.2. Odpowiedź identyczna z udzieloną w punkcie 3.2.

			<p>włączenie do rezerwatu wydzieleń: 03-13-1-04-195 -a -00, 03-13-1-04-195A -a -00, 03-13-1-04-195A -b -00, 03-13-1-04-196 -a -00. Wydzielenia te są szczególnie cenne przyrodniczo. W dokumentacji OTOP z 2022 roku wykazano tu obecność aż 41 gatunków szczególnego zainteresowania (rzadkich, chronionych, zagrożonych wyginięciem), w tym wielu wskaźnikowych reliktyw puszczających, m.in. takich gatunków owadów jak: biegacz zielonozłoty <i>Carabus auronitens</i>, wynurt <i>Ceruchus chrysomelinus</i>, zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>, <i>Diacanthous undulatus</i>, śniadek czerniec <i>Melandrya dubia</i>, <i>Mycetoma suturale</i>, kostrzeń baryłkowaty <i>Sinodendron cylindricum</i>, <i>Stenagostus rhombeus</i>, zdłabek płaski <i>Uleiota planatus</i>, grzyby: świecznica rozgałęziona <i>Artomyces pyxidatus</i>, włośnianka korzeniasta <i>Hebeloma radicosum</i>, soplówka bukowa <i>Hericium coralloides</i>, smolucha bukowa <i>Ischnoderma resinosum</i>, purchawka jeżowata <i>Lycoperdon echinatum</i>, monetka bukowa <i>Mucidula mucida</i>, grzybówka szafranowa <i>Mycena crocata</i>, lejkownica nadrzewna <i>Ossicaulis lignatilis</i>, bocznik tyżkowaty <i>Pleurotus pulmonarius</i>, fałdówka kędzierzawa <i>Plicaturopsis crispa</i>, drobnouuszczak żółtawy <i>Pluteus leoninus</i>, gąbkowiec północny <i>Spongipellis ambiens</i>, wrośniak płowy <i>Trametopsis cervina</i>, niszczyk liściastodrzewny <i>Trichaptum bifforme</i>, gąska bukowa <i>Tricholoma ustale</i>, płazy salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i>, porosty: rzędnica pospolita <i>Acrocordia gemmata</i>, trzonecznica naga <i>Chaenotheca xyloxena</i>, mąkla tarniowa <i>Evernia prunastri</i>, literak właściwy <i>Graphis scripta</i>, pustułka rurkowata <i>Hypogymnia tubulosa</i>, przylepnik złotawy <i>Melanelixia subaurifera</i>, szarzynka skórzasta <i>Parmelina tiliacea</i>, otwornica dziurawa <i>Pertusaria pertusa</i>, otocznicza lśniąca <i>Pyrenula nitida</i>, ptaki: siniak <i>Columba oenas</i>, dzięcioł białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i>, dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>, muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>, muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>, rośliny naczyniowe: pokrzyk wilcza jagoda <i>Atropa belladonna</i>,</p>		jw.
			<p>paprotnik Brauna <i>Polystichum braunii</i>. Wymienione pododdziały są obszarem najlepiej wykształconych w okolicy dojrzałych lasów z dominacją buka, stanowiąc tym samym kluczowe środowisko życia licznych zespołu wrażliwych organizmów saproksylicznych związanych z buczynami o licznych cechach naturalnych (m.in. pod względem zasobów martwego drewna i różnorodności mikrosiedlisk nadrzewnych). Zgodnie z dokumentacją obszary te stanowią zarówno lasy o strukturze starolasu, jak i drzewostany wtórne, porolne, jednak o właściwym, naturalnym składzie gatunkowym, tzw. „zgodnym z siedliskiem”, które uległy regeneracji i obecnie również stanowią wartościowe środowisko życia wielu wrażliwych organizmów saproksylicznych. Ten unikatowy, cenny przyrodniczo układ ekologiczny zasługuje na ochronę rezerwatową.</p> <p>Włączenie dodatkowych wydzialeń do rezerwatu jest niezbędne do zabezpieczenia w nim pełni różnorodności lokalnych biocenoz, zarówno tych związanych z warunkami siedliskowymi północnych, jak i południowych zboczy masywu Koziego Żebra, porośniętych odpowiednio drzewostanami jodłowymi oraz bukowymi.</p>		jw.
9.4	Markowiec-Gródek	Klub Przyrodników	<p>Planowany rezerwat przyrody "Markowiec- Gródek" znalazł się na liście proponowanych rezerwatów przyrody w ramach akcji Klubu Przyrodników "Rezerваты przyrody - czas na come back", propozycję tego obszaru zgłosiło Ogólnopolskiego Towarzystwo Ochrony Ptaków w znacznie większych granicach niż obecnie planowany rezerwat. W związku z tym wnioskujemy o zwiększenie granic obszaru, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - włączenie do rezerwatu pododdziału 03-13-1-04-210 -c -00 w całości, a nie tylko w części. Wydzielenie to jest jednolite pod względem biocenotycznym i siedliskowym i wyróżnia się ze względu na swoje walory przyrodnicze. W dokumentacji OTOP z roku 2022 wykazano tu obecność 6 gatunków szczególnego zainteresowania (rzadkich, chronionych, zagrożonych wyginięciem), w tym gatunków wskaźnikowych dla lasów naturalnych (chrząszcza wynurta <i>Ceruchus chrysomelinus</i>, grzybów: soplówki bukowej <i>Hericium coralloides</i>, smoluchy świerkowej <i>Ischnoderma benzoinum</i>, czyrenia jodłowego <i>Phellinus hartigii</i> i beztrzonki lepkiej <i>Tectella patellaris</i> oraz porostu plamca jasnego <i>Arthothelium ruanum</i>). - włączenie do rezerwaty wydzielenia 03-13-1-04-207 -a -00 w całości, a nie tylko w części. 	uwaga częściowo uwzględniona	Uwaga jest tożsama z opisaną w punkcie 3.3. Odpowiedź identyczna z udzieloną w punkcie 3.3.

			<p>włączenie do rezerwatu wydzielenia 03-13-1-04-205A -c -00 w całości, a nie tylko w części, z uwagi na jego szczególnie cenne walory przyrodnicze. W dokumentacji OTOP z roku 2022 wykazano tu obecność aż 18 gatunków szczególnego zainteresowania (rzadkich, chronionych, zagrożonych wyginięciem), w tym wielu wskaźnikowych reliktyw puszczzańskich. Wykazano tu chrząszcze: wynurt <i>Ceruchus chrysomelinus</i> , zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i> , <i>Mycetoma suturale</i> , pawężnik kniejak <i>Peltis grossa</i> , grzyby: świecznica rozgałęziona <i>Artomyces pyxidatus</i> , gmatwica trójbarwna <i>Daedaleopsis tricolor</i> , smolucha bukowa <i>Ischnoderma resinosum</i> , płazy: żaba trawna <i>Rana temporaria</i> , salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i> , porosty: literak właściwy <i>Graphis scripta</i> , koralóweczka śluzowata <i>Multiclavula mucida</i> , otwornica dziurawa <i>Pertusaria pertusa</i> , otocznicza lśniąca <i>Pyrenula nitida</i> , ptaki: dzięcioł białostrzygi <i>Dendrocopos leucotos</i> , dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , rośliny: kukulka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i> , listera jajowata <i>Listera ovata</i> , podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i> . Jednocześnie zasobne w martwe drewno lasy zapewniają odpowiednie warunki dla szeregu wrażliwych gatunków wskaźnikowych i sprawiają, że ten obszar ma istotne znaczenie biocenotyczne, wynikające m.in. z faktu, że dominują tu drzewostany jodłowe, a nie bukowe, jak w pozostałej części rezerwatu. Zasiadane są one przez odmienne, swoiste dla jedlin biocenozy, włączenie do rezerwatu drzewostanów jodłowych pozwoli na znacznie efektywniejszą, bardziej kompletną ochronę leśnej różnorodności biologicznej, która w pozostałej części rezerwatu nie jest wystarczająco dobrze reprezentowana.</p> <p>- wnioskujemy by wydzielenia 03-13-1-04-206 -h -00 oraz 03-13-1-04-207 -c -00 znajdujące się pomiędzy zaporponowanymi enklawami rezerwatu, które nie zostały włączone zapewne w uwagę na kwestie sporne dotyczące własności,</p>		jw.
			<p>wyłączyć z gospodarki leśnej i zabezpieczyć długoterminowo przed degradacją, co być może pozwoli w późniejszym okresie czasu na włączenie ich do rezerwatu. Wydzielenia te powinny zostać na chwilę obecną uznane jako otulina rezerwatu. Ekologiczna rola tego obszaru jest nie do przecenienia, gdyż stanowi on naturalny korytarz leśny łączący obie enklawy rezerwatu, zapewniający warunki do migracji fauny i flory leśnej oraz zachowanie ciągłości przebiegu procesów ekologicznych, a jednocześnie zwiększający odporność przyrody obszaru na wewnętrzne zaburzenia i niekorzystne presje pochodzące z zewnątrz. Wydzielenia te cechują się wysokimi walorami przyrodniczymi. W dokumentacji OTOP z roku 2022 wykazano 24 gatunki szczególnego zainteresowania (rzadkie, chronione, zagrożone wyginięciem, reliktowe), tj. chrząszcze: zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i> , <i>Diacanthous undulatus</i> , <i>Mycetoma suturale</i> , pogrzybica żółta <i>Oxyporus maxillosus</i> , grzyby: tarczówka bezkształtna <i>Aleurodiscus amorphus</i> , świecznica rozgałęziona <i>Artomyces pyxidatus</i> , jodłownica górską <i>Bondarzewia mesenterica</i> , purchawka jeżowata <i>Lycoperdon echinatum</i> , grzybówka złototrzonowa <i>Mycena renati</i> , lejkwonica nadrzewna <i>Ossicaulis lignatilis</i> , bocznik tyżkowaty <i>Pleurotus pulmonarius</i> , grzybiec purpurowozarodnikowy <i>Porphyrellus porphyrosporus</i> , niszczyk liściastodrzewny <i>Trichaptum bifforme</i> , muchówka <i>Coenomyia ferruginea</i> , płazy: kumak górski <i>Bombina variegata</i> , ropucha szara <i>Bufo bufo</i> , salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i> , porosty: trzonecznica naga <i>Chaenotheca xyloxa</i> , złociszek jaskrawy <i>Chrysothrix candelaris</i> , literak właściwy <i>Graphis scripta</i> , przylepnik złotawy <i>Melanelixia subaurifera</i> , otwornica gładka <i>Pertusaria leioplaca</i> , otocznicza lśniąca <i>Pyrenula nitida</i> , ptaki: muchotłówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i> .</p>		jw.

10.	Kozie Żebro Markowiec-Gródek	Urząd Gminy Uście Gorlickie	<p>W związku z prowadzonymi konsultacjami społecznymi dotyczącymi utworzenia rezerwatów przyrody w ramach projektu „100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych” który zakłada utworzenie na terenie Gminy Uście Gorlickie dwóch z nich tj. „Kozie Żebro” o pow. 99,84 ha i Markowiec-Gródek o pow. 66,08 ha, Wójt Gminy Uście Gorlickie w ramach prowadzonych konsultacji pragnie zwrócić uwagę na poniższe fakty:</p> <p>- Rezerwat przyrody jest to najbardziej rygorystyczna forma ochrony przyrody, wiążąca się z największymi ograniczeniami działalności człowieka. Utworzenie rezerwatu skutkuje objęciem terenu szeregiem zakazów wynikających z przepisów prawa. Należy liczyć się z ograniczeniem poruszania się po rezerwacie poza wyznaczonymi ścieżkami (których w tym konkretnym przypadku nie wyznaczono!), zakazem zbioru grzybów i innych płodów runa leśnego czy też z zakazem wprowadzania na teren rezerwatu psów. Należy zaznaczyć że projektowane rezerwaty zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zurbanizowanych Wysowej-Zdroju i są silnie eksplorowane przez mieszkańców jak i kuracjuszy ośrodków sanatoryjnych czy to w celach spacerowych czy przede wszystkim zbioru grzybów, borówek, które nie rzadko są istotnym dodatkowym źródłem utrzymania mieszkańców.</p>	uwaga nieuwzględniona	<p>Planowane na terenie gminy Uście Gorlickie rezerwaty obejmą powierzchnię ok. 180 ha. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie internetowej gminy Uście Gorlickie (http://www.usciegorlickie.pl/gmina) lasy zajmują ok. 60% powierzchni gminy. Oznacza to, że przy powierzchni gminy wynoszącej ok. 287 km² lasy zajmują ok. 172 km², a więc projektowane rezerwaty zajmują ok. 1% powierzchni leśnej gminy. Rezerwaty obejmą jedynie część lasów porastających masywy Gródka, Markowca i Koziego Żebra, a więc możliwe będzie dalsze korzystanie z większości lasów na dotychczasowych zasadach. Biorąc pod uwagę niewielką powierzchnię rezerwatów ich wyznaczenie nie będzie miało wpływu na istotne ograniczenie pozyskania drewna, a przez to też utratę pracy przez osoby pracujące w sektorze leśno-drzewnym.</p> <p>Należy również zauważyć, że powierzchnia zaproponowanych rezerwarów w pierwotnym wniosku proponowana była łącznie na ok. 322 ha. Pracownicy RDOŚ w Krakowie dokonali analizy kompletu zgromadzonych materiałów celem ustalenia granicy rezerwatu. Ostatecznie w ich granice włączone zostały najcenniejsze fragmenty lasów, wyróżniające się pod względem przyrodniczym, a więc powierzchnia rezerwatów została zmniejszona.</p>
			<p>W kwestii zagospodarowania terenów leśnych, funkcji, które one pełnią oraz ich ochrony w formie rezerwatu ochrona lasu przed wycinką nie musi się odbywać poprzez nakładanie na teren dodatkowych, uciążliwych ograniczeń uderzających w społeczność lokalną. Prace leśników w takich miejscach jak proponowane obszary można ograniczać w PUL, które przecież opiniowane są również przez dyrekcje ochrony środowiska, do niezbędnych dla zachowania lasu w dobrostanie. Ochrona terenów leśnych części projektowanych rezerwatów jest już gwarantowana przepisami ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych oraz w statucie Uzdrawiska Wysowa-Zdrój”, ze względu na położenie w strefach ochrony uzdrowiskowej. W strefie A w której położona jest część rezerwatu Markowiec-Gródek, obowiązuje całkowity zakaz wycinki drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych. W strefie B, w której zasięgu znajduje się kolejna część tego rezerwatu obowiązuje zakaz wycinki drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wycinki określonej w planie urządzenia lasu.</p>		<p>Szlaki turystyczne przebiegające przez planowane rezerwaty, w szczególności szlak przez Kozie Żebro, pozostaną dalej dostępne, a więc utworzenie rezerwatów nie będzie się wiązało z ograniczeniem turystyki pieszej.</p> <p>W momencie uznania obszaru za rezerwat przyrody na jego terenie obowiązują zakazy wymienione w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dopiero w późniejszym etapie regionalny dyrektor ochrony środowiska może określić szczegółowe zasady korzystania z rezerwatów, w tym wyznaczyć tereny, na których nie będą obowiązywały wszystkie zakazy przewidziane dla rezerwatów. Obszary, na których mogą być dopuszczone różne rodzaje działalności, mogą być też wyznaczone w planie ochrony, który powinien być sporządzony w ciągu 5 lat od uznania obszaru za rezerwat.</p>
			<p>Konsultacje ws. utworzenia rezerwatu oparte są w pewnym stopniu na niepełnej informacji. Oprócz niewątpliwie ważnych aspektów w zakresie ochrony przyrody, które są poruszone w konsultacjach brakuje nam pełnej informacji na temat ograniczeń wynikających z faktu wprowadzenia rezerwatu, a może to mieć znaczący wpływ na wynik konsultacji. Informacje o zakazach wynikających z utworzenia rezerwatu przyrody, poinformowanie mieszkańców o konkretnych regulacjach wynikających z ustawy o ochronie przyrody - decyzja o wstępie do rezerwatu, przebiegu tras spacerowych, ruchu pojazdów, zbierania grzybów ponieważ znajdują się wyłącznie w gestii organu tworzącego rezerwat, winny być jasno przedstawione. Wnioskodawca może jedynie zaproponować zasady funkcjonowania rezerwatu w granicach wyznaczonych przez rzeczoną ustawę. O finalnych zasadach funkcjonowania rezerwatu przyrody decyduje regionalny dyrektor ochrony środowiska, który podejmuje decyzję o jego utworzeniu (być może niezależnie od treści wniosku i woli samego wnioskodawcy).</p>		<p>Otulina jest strefą graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. W przypadku obu rezerwatów wyznaczone zostaną otuliny, jednak obejmą one wyłącznie strefy łączące poszczególne części rezerwatów na terenach leśnych.</p> <p>Na obszarze gminy Uście Gorlickie brak jest rezerwatów przyrody, a w całym powiecie gorlickim znajdują się obecnie jedynie 2 rezerwaty przyrody (Jelenia Góra, Kornuty). Projektowany rezerwat położony jest w całości na gruntach Skarbu Państwa i nie będzie ograniczać rozwoju gminy, a dodatkowo może stanowić dodatkową atrakcję turystyczną, którą gmina może się wyróżnić spośród innych samorządów.</p>

			<p>Jedną z regulacji ustawowych brzmi: W parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zabrania się zakłócania ciszy. W związku z działalnością Sanatorium uzdrowskiego „Białawna” położonego dosłownie kilka metrów od granic projektowanego rezerwatu, istnieje ryzyko że naruszony będzie powyższy zakaz, a może on być uchylony wyjątkowo przez właściwego ministra, jeżeli byłoby to uzasadnione np. celami kulturowymi. Należy wziąć pod uwagę że elementem kuracji sanatoryjnej jest nie tylko spokój i cisza, ale również różnego rodzaju imprezy okolicznościowe i spotkania towarzyskie.</p> <p>Nie dokonano analizy możliwości utworzenia tzw. otuliny wokół rezerwatów szczególnie Markowiec- Gródek, z którym sąsiadują uzdrowskie ośrodki sanatoryjne. Jeżeli regionalny dyrektor ochrony środowiska zdecydowałby o utworzeniu takiej otuliny, to może wprowadzić liczne ograniczenia, które mogą w efekcie uniemożliwić ich funkcjonowanie. A i tak są opisane w ustawie o uzdrowskich – nie trzeba dodatkowych form ochrony.</p>		jw.
			<p>Należy podkreślić, że Gmina Uście Gorlickie położona jest w całości na terenie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a niemal cała gmina położona jest w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Beskid Niski” (kod PLB 180002), ponadto w granicach gminy oprócz specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoje nietoperzy powiatu gorlickiego (kod PLH 100094) obejmującego aż cztery enklawy a procedowane jest utworzenie piątej, znajduje się obszar „Biała Tarnowska” (kod PLH 120090) co już stanowi szereg ograniczeń i nakazów związanych z ochroną przyrody i środowiska. Dodatkowa ochrona wynika z funkcjonowania na terenie gminy obszaru ochrony uzdrowskiej. Część jednego z rezerwatów znajduje się w strefie A i B ochrony uzdrowskiej. Znaczące ograniczenia wprowadzi również będący w procedurze legislacyjnej „Audyt krajobrazowy” Województwa Małopolskiego. Wprowadzanie dodatkowych lokalnych obostrzeń ponad już obowiązujące jest nieuzasadnione, a wręcz może ograniczyć w sposób znaczący rozwój gminy ukierunkowanej szczególnie na turystykę, lecznictwo uzdrowskie i przetwórstwo drewna.</p>		jw.
			<p>Już zupełnie niezależnie należy zwrócić uwagę na fakt, że zakaz pozyskania drewna w rezerwach i w innych wyłączonych z gospodarki leśnej obszarach może oznaczać poważne ograniczenia w pozyskaniu drewna, a tym samym straty z tym związane w aspekcie całego kraju. Jak duże znaczenie ma sektor leśno-drzewny w Polsce, a pozyskanie surowca drzewnego przez Lasy Państwowe na sytuację społeczno-ekonomiczną nie trzeba nikogo przekonywać. Niezależne źródła wskazują że ograniczenie pozyskania drewna o 20 proc., spowoduje spadek wartości dodanej brutto niemal 7 miliardów złotych, a pracę może stracić 9800 osób.</p> <p>Należy zaznaczyć, że odbiór społeczny większości mieszkańców gminy, wszelkich dodatkowych form ochrony jest mało entuzjastyczny. Chronione obszary ograniczają prawo własności i są utrudnieniem w realizacji planowanych projektów i inwestycji. Przyczyniają się do wydłużenia procedur, w związku z koniecznością sporządzania dodatkowych ocen i analiz środowiskowych znacznie podwyższając koszty każdej inwestycji. Tworzenie nowych obszarów ochrony, przy zdecydowanym sprzeciwie społeczności lokalnej przyczyni się do zaistnienia konfliktów społecznych i gospodarczych, które nie będą możliwe do pogodzenia.</p>		jw.

			<p>W opinii większości odwiedzających las postrzegany jest przede wszystkim jako teren (zaplecze) rekreacyjno-wypoczynkowe dla mieszkańców. Głównymi motywami decydującymi o wypoczynku i rekreacji na obszarze lasu są: uprawianie sportu, ucieczka od hałasu, zanieczyszczeń, poprawa stanu zdrowia i kondycji fizycznej. Tylko sporadycznie wymieniana jest potrzeba kontaktu z naturalnym krajobrazem i delectatione się przyrodą. Świadomość przyrodniczej wartości środowiska terenu i konieczności ochrony, nie wpływa w większości przypadków na zmianę form zachowań rekreacyjnych. Preferowanymi formami zachowań rekreacyjnych są: jazda na rowerze, spokojny wypoczynek, piesze spacery „estetyczne” bez określonego celu, relaks, a nie „podziwianie przedmiotu ochrony”.</p> <p>W naszej opinii konieczne staje się zaprojektowanie w granicach projektowanych rezerwatów ścieżek wielofunkcyjnych łączących się z istniejącymi głównymi szlakami eksploracji okolicznych lasów przez społeczność lokalną.</p>		jw.
			<p>Generalnie z całych sił wspieramy wszelkie działania ukierunkowane na ochronę naszego bogactwa przyrodniczego, zwłaszcza na terenie Beskidu Niskiego i naszej gminy. Musimy to jednak robić w sposób zrównoważony tak, aby możliwe było również korzystanie z tego narodowego dobra przez naszych mieszkańców, turystów i całe polskie społeczeństwo. Jak wiemy obowiązuje generalny zakaz wstępu do rezerwatów. Możliwe jest poruszanie się wyłącznie wyznaczonymi przez organ powołujący do życia rezerwat ścieżkami. Postulujemy, aby najpierw została przedstawiona koncepcja korzystania z dobra jakim są rezerwaty, a dopiero później należałoby formalnie je utworzyć.</p> <p>W opinii samorządu znaczna ilość już istniejących na terenie gminy form ochrony przyrody jest zdecydowanie wystarczająca do realizacji celu, jaki był zakładany do realizacji przez planowane rezerwaty, bez konieczności ich tworzenia.</p>		jw.
11.	Cisy w Wyskitnej Góra Chełm Kozie Żebro Markowiec-Gródek	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego	Przedmiotowy projekt utworzenia rezerwatów przyrody: Cisy w Wyskitnej, Góra Chełm, Kozie Żebro, Markowiec- Gródek, planowanych do powołania w ramach inicjatywy 100 rezerwatów na 100 – lecie Lasów Państwowych Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego opiniuje pozytywnie.	n.d.	n.d.